

μᾶς ἀπέβαινεν ἀνωφελής. Συλλαμβάνει τις πάντοτε καλὴν γνώμην περὶ ἐκείνων σίτινες ἔχουσιν τρόπους ἐπιμεμεληθέντος καὶ γλῶσσαν εὐγενῆ, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν τρόπων κατηγορίων σησταύτησοι ἄνθρωποι μᾶς ἐκτιμῶσιν καὶ κρίνουσιν ἐὰν ἐτύχομεν καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐὰν εἴμεθα ἄξιοι τῆς φιλίας των ἡ ἐὰνδὲν ἀξιούμεθα εἰμή τῆς ἀδιαφορίας των.

Ἄλλ' αὐταὶ αἱ ἀλήθειαι εἶναι παρ' ἄπασιν γνωσταῖ. Οἱ

νέοι σῖτινες εἶναι τὸ κυριώτερον ἀντικείμενον τοῦ ἔργου μᾶς ἡ τὰς ἔμαθαν ἥδη ἡ θὰ τὰς μάθωσιν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ βιβλίου τούτου καὶ εἰς τὰ ἥθη τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουσιν. Θέλομεν λοιπὸν ἀρκεσθῆ νὰ τοὺς πρόσκαλέσωμεν ὅπως ὠφεληθῶσιν ἐνωρὶς τῶν διδαγμάτων τούτων καὶ νὰ ἐπαυξήσωσι τοιουτορόπως τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐμπνέει ἡ ἡλικία των.

ΤΑ ΛΕΜΟΝΙΑ

Ἄλλὰ πάντες γνωρίζομεν, θ' ἀνακράξητε, τὰ λεμόνια καὶ οὐδεμίαντων χρήσεων αὐτῶν ἀγνοοῦμεν· νεώτερον δ' οὐδὲν βεβαίως νὰ μᾶς διδάξῃτε δύνασθε περὶ τοῦ πυρηνώδους καρποῦ τούτου, τοῦ καθαρῶς κίτρινον τὸ χρῶμα ἔχοντος καὶ τὸν χυμὸν δέξυν. Καθ' ἐκάστην αὐτὸν ἐντὸς μικρῶν κανίστρων παρ' ἄπασι σχεδὸν τοῖς μεταπράταις βλέπομεν, οἱ πλεῖστοι δ' ἐξ ἡμῶν ἀνὰ πᾶν ἕαρ ὑπὸ τῆς ἥδείας καὶ μαργεντικῆς εὐωδίας μεθύσκονται τῶν ἡνθισμένων πορτοκαλεῶν καὶ λεμονεῶν. Πάντες τέλος ἐν δοθείσῃ εὔκαιρίᾳ εἰς λεπτὰ ἐκόψαμεν τεμάχια ἐν ἡ πλείονα λεμόνια διὰ τὸ τέιον, ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττὸν ἐλαφρῶς ἐθλίψαμεν τοιαῦτα ὑπεράνω ἰχθύος ὅπτοῦ ἡ δωδεκάδος νωπῶν διστρέων.

— Εξαίρετα καὶ ἀληθῆ ταῦτα, πολλὰ ὅμις ὑπολείπονται εἰσέτι πρὸς ἐντελῆ γνῶσιν τοῦ μικροῦ τούτου καρποῦ. Θέλετε νὰ συνεξετάσωμεν τὰ περὶ αὐτῶν, φίλε ἀναγνῶστα;

Ἡ λεμόνια δα—ἡ ὀξύγλυκυ κατὰ Βυζάντιον—παραδείγματος χάριν, εἶναι ποτὸν ὑγιεινὸν καὶ πάντες ἐν ἀσθενείᾳ ἡ ἐν ὑγείᾳ ὀλίγον ἡ πολὺ ἐπίετε ἐξ αὐτῆς. Ἐπανορθοῦ τὴν χολήν, εἶναι δὲ ἐξαίρετον εἰδικῶς φάρμακον κατὰ τῶν ὀξέων δερματικῶν ἐρεθισμῶν. Καὶ αὕτη ὅμις ἔχει ιδιαιτέρους κανόνας, εἰς οὓς ὑπόκειται. Ἐὰν λ. χ. εἶναι ὀφελιμὸς τὴν πρώταν πρὸ τοῦ προγεύματος, πολὺ πλειότερον ὀφελεῖ τὴν ἐσπέραν πρὸ τῆς κατακλίσεως ἡ καὶ κατὰ τὴν νύκτα. Ὁ χολερικῆς ιδίᾳ κράσεως εὐκόλως ὑποφέρει καὶ ἐπωφελῶς μάλιστα τὸν ὀπὸν λεμονίου ἐν ποτηρίῳ ψυχροῦ ζακχαρώδους ὕδατος, καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν ὕπνον. Ἀποφεύγετε πάντες ἐν τούτοις τὸ πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ὀποῦ πιεσθὲν λεμόνιον, ὡς περιέχον ὀξὺ διαβρωτικὸν μεγάλην ἐπιφέρον φλόγωσιν, φυλάττετε ὅμις τὰ σπέρματα, διότι θλώμενα καὶ μεθ' ὕδατος σακχαρώδους μιγνυόμενα ἀποτελοῦσι ποτὸν ἀρκούντως ἔτι δροσιστικὸν καὶ οἰκονομικώτατον.

Ο τοῦ λεμονίου ὀπὸς εἶναι ἀναντιρρήτως τὸ ἀριστον τῶν κατὰ τῆς στομακάκης γνωστῶν φαρμάκων. Ὅγιεινὸς κατ' ἐξοχήν, οὐ μόνον θεραπεύει τὸ νόσημα, ἀλλ' ὅπερ κάλλιον, καὶ προλαμβάνει αὐτό. Εὐλόγως λοιπὸν οἱ ναῦται τῆς πατρίδος μου συνεχῇ ποιοῦνται τοῦ λεμονίου χρῆσιν ἐπὶ τῶν πλοίων, ἐπειδὴ δὲ τὴν ὑγιεινὴν ταύτην ἐλησμόνησε προφύλαξιν, ἡ ναγκάσθη τολμηρὸς ἄγγλος πλοίαρχος κατὰ τὴν πρὸ τὸν βό-

ρειον πόλον ἐκδρομήν του νὰ ἐπίσχῃ τὰ ἔλκηθρα, ἐπειδὴ ἡ στομακάκη κατέστρεφε τὸ πλήρωμα. Ἀφθονος ὅποιο λεμονίου προμήθεια ἥδυνατο ἵσως νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐκβασιν τῆς ἐπιχειρίσεως.

· Υμεῖς δέ, χρίεσσα ἀναγνώστρια, ἡ τοσοῦτον ἐπιχαρίτως τὴν λευκότητα τῶν ὀδόντων καὶ τὸ χιονόχρουν τῆς χειρὸς πρὸς θαυμασμὸν ἐπιδεικνυμένη, θέλετε νὰ διασφαλάξῃτε ἐπὶ πολὺ ἀδλαβῆ ταῦτα; Ἐπιτρίβετε καθ' ἐκάστην πρωίαν τὸ στόμα δι' ἐλαφρῶς πεπιεσμένου λεμονίου, προτιμᾶτε δὲ διὰ τὰς χειρας ἀντὶ τοῦ ἐκ γλυκερίνης ἡ ιεόρας σάπωνος τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ καρποῦ τούτου.

· Επιτραπήτω μοι δὲ ἡ ἀδιακρισία, ἀφ' οὗ δὲν ἀναφέρω πρόσωπα, ἀλλ' εἰς γενικότητας περιορίζομαι μόνον. Υποφέρετε ἐκ νευραλγιῶν, ἔχετε ἀκροχορδόνας ἐπὶ τοῦ προσώπου ἡ χείμετλα εἰς τοὺς πόδας, ἡ μετὰ λύπης βλέπετε τὴν μακρὰν μέλαιναν κόμην ἀποχαιρετῶσαν ὅμις; Καταφύγετε εἰς τὸ λεμόνιον, ὅπερ ὡς ἀγαθὸς ἡγεμὼν προθύμιως πάντοτε θὰ ὑπηρετήσῃ ἥμιν. Προλαμβάνει τὰ χείμετλα δι' ἡμερησίου ἐπὶ τοῦ ἀπειλουμένου μέρους τριθῆς, καταπαύει τὴν νευραλγίαν δι' ἐπανειλημμένης ἐπὶ τοῦ προσθεβλημένου μέρους ἐπιθέσεως, ἐκμηδενίζει τὰς μικρὰς ἐκείνας ὑπερσαρκώσεις, τὰς τοσοῦτον ἀσχημίζουσας τὸ ὠραῖον ὑμῶν πρόσωπον καὶ ἀσφαλῶς ἐνισχύει τὰς ρίζας τῆς ἀνταύγειαν πτερῶν κόρακος ἔχουσης μελαίνης κόμης ὑμῶν.

· Άλλὰ σύγγνωτέ μοι.... · Εν ᾧ ὑμεῖς ἀπὸ ἐօρτῆς εἰς ἐօρτήν τρέχετε καὶ ἀπὸ διασκεδάσεως εἰς διασκέδασιν, ὁ σύζυγος ὑμῶν μένει ἵσως καθηλωμένος ὑπὸ τῆς ἀρθρίτιδος ἐπὶ τῆς ἔδρας του, μόνος ἐν τῷ βάθει τοῦ ἐρήμου καπνιστηρίου του! · Ο πτωχὸς δυστυχής! Διατί δὲν κατέφυγε καὶ οὗτος εἰς τὸ λεμόνιον; · Ήθελε παρατηρήσει τάχιστα, ὅτι ὁ ὀπὸς τούτου καὶ κατὰ τῶν τρομερῶν προσθολῶν τῆς ὀξείας ἀρθρίτιδος εἶναι ἐξαίρετος. Καταπαύει τόν πένον ἐξ ἄπαντος καὶ οὐδέποτε κουράζει τὸν ἀσθενῆ.

· Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἔχει τι τὸ καλὸν ὁ μικρὸς οὗτος κιτρίνου χρώματος καὶ δριμὺς τὸν χυμὸν παραγνωρίζομενος καρπός.

(κατὰ τὸ γαλλικόν)

ΜΙΧΑΗΛ Α. ΒΙΣΤΗΣ

Καθηγητὴς ἐν Γαλατίᾳ.